

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА КРЕДИТИРАНЕ НА СТУДЕНТИ И ДОКТОРАНТИ

(Обн., ДВ, бр. 69 от 2008 г.; изм. и доп., бр. 12, 32, 74 и 99 от 2009 г. и
бр. 68 от 2013 г.)

§ 1. В чл. 5 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) след думите „учебния план” се добавя „на съответната специалност за съответната образователно-квалификационна или образователна и научна степен”;

б) точка 2 се изменя така:

„2. издръжка при раждане (осиновяване) на дете на студента или докторанта.”

2. В ал. 2, изречение първо след думата „дете” се добавя „на студента или докторанта”.

3. В ал. 3 се създава изречение второ:

„Когато таксите са определени в чуждестранна валута, кредитът се изчислява в левовата равностойност на таксата, определена по съответния официален валутен курс на Българската народна банка към датата на усвояването.”

§ 2. В чл. 9 ал. 3 се изменя така:

„(3) Националният съвет се състои от председател - заместник-министър на образованието и науката, и членове - двама представители на Министерството на образованието и науката, един представител на Министерството на финансите, двама представители на Съвета на ректорите, по един представител на Българската академия на науките и на Селскостопанската академия, двама представители на Националното представителство на студентските съвети и представители на Асоциацията на банките в България – по един от всяка банка, подписала типов договор с

министъра на образованието и науката.”

§ 3. В чл. 10 се правят следните изменения:

1. Алинея 3 се изменя така:

„(3) Висшите училища и научните организации издават при поискване от студентите и докторантите документ, удостоверяващ качеството им на действащ студент или докторант с право да се запише за следващ семестър/година съгласно приложението.”

2. Алинея 4 се отменя.

3. Досегашната ал. 5 става ал. 4 и се изменя така:

„(4) Документът по ал. 3 се изготвя от висшето училище или научната организация, подписва се от ректора, съответно от ръководителя на научната организация или от упълномощено от тях длъжностно лице, и се регистрира по години в специален регистър, воден във висшето училище или в научната организация.”

§ 4. В чл. 12 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Със Закона за държавния бюджет за съответната година се определя максималният размер на новите държавни гаранции, които могат да бъдат издадени през съответната година по чл. 4, т. 1.”

2. Създава се ал. 3:

„(3) Със Закона за държавния бюджет за съответната година се предвиждат средствата по бюджета на Министерството на образованието и науката за държавна финансова подкрепа по чл. 4, т. 2 и 3.”

§ 5. В чл. 13 се правят следните изменения:

1. В ал. 2 думите „при спазване изискванията на Конституцията и на Закона за държавния дълг” се заличават.

2. Алинея 4 се изменя така:

„(4) Максималният размер на новите държавни гаранции, които могат да бъдат издавани от името и за сметка на държавата през съответната година, се одобрява ежегодно с решение на Министерския съвет по предложение на министъра на образованието и науката съгласувано с министъра на финансите. Одобреният от Министерския съвет максимален размер на новите държавни гаранции се включва в Закона за държавния бюджет на Република България за съответната година.“

§ 6. В чл. 14 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2, изречение второ след думата „кредитополучателя” се поставя запетая и се добавя „както и издаден в полза на банката изпълнителен лист по реда на чл. 416 или 418 от Гражданския процесуален кодекс за главница, лихви и такса по Тарифата за държавните такси, които се събират от съдилищата по Гражданския процесуален кодекс (ГПК), (ТДТССГПК), приета с Постановление № 38 на Министерския съвет от 2008 г. (обн, ДВ, бр. 22 от 2008 г.; изм. и доп., бр. 50 от 2008 г. и бр. 24 от 2013 г.)”.

2. В ал. 4 думите „установяват и” се заличават.

3. Създава се ал. 5:

„(5) Държавата се суброгира в правата на банката, произтичащи от издадения в нейна полза изпълнителен лист срещу кредитополучателя за вземането, равняващо се на непогасената част от общия размер на задължението по договора за кредит (главница и лихви) и таксата по ТДТССГПК. При предявяване на иск относно вземането по чл. 422 във връзка с чл. 415 от Гражданския процесуален кодекс страна по делото е Националната агенция за приходите, като банката се конституира като трето лице – помагач.”

§ 7. В чл. 18 се правят следните изменения:

1. Алинея 2 се изменя така:

„(2) В едноседмичен срок от получаване на искането по ал. 1 банката трябва да одобри искането за сключване на договор за кредит или да го отхвърли.”

2. В ал. 5 думите „6 месеца” се заменят с „3 месеца”.

§ 8. В чл. 21 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 3 след думата „обучение” се поставя запетая и се добавя „изчислена съгласно издадения документ по чл. 10, ал. 3”.

2. Алинея 4 се изменя така:

„(4) Средствата за таксата, дължима за първия семестър на първата година от обучението на студентите или за първата година на докторантите за придобиване на съответната образователно-квалификационна или образователна и научна степен, се възстановяват по сметка на кредитополучателя в тридневен срок след представяне на документ, удостоверяващ, че е платена таксата за обучение, но не по-късно от

последната дата за заплащане на таксата за втория семестър на първи курс за студентите.”

3. Алинея 6 се изменя така:

„(6) Вземането на банката от кредитополучателя става изискуемо:

1. при непредоставяне на документ по чл. 10, ал. 3 за два поредни семестъра;

2. при отстраняване или прекъсване на студента и докторанта освен в случаите, предвидени в този закон;

3. когато кредитополучателят не е платил на падежа три последователни погасителни вноски.”

4. В ал. 7, изречение първо след думите „научна организация” се поставя запетая и се добавя „или в друга специалност в същата образователно-квалификационна или образователна и научна степен в същото висше училище”.

5. Създават се ал. 9 и 10:

„(9) Банката не отпуска кредит и не извършва плащане по отпуснати кредити, в случай че кредитополучателят вече е ползвал финансиране за същия семестър или година в съответната образователно-квалификационна или образователна и научна степен по реда на този закон.

(10) При обучение на студенти/докторанти по съвместни програми на български висши училища с чуждестранни висши училища по реда на закона се финансират само семестрите на обучение в българските висши училища или научни организации.”

§ 9. В чл. 22 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 след думата „семестриалните” се добавя „или годишните”.

2. В ал. 2:

а) след думата „Семестриалната” се добавя „или годишната” и след думата „семестър” се добавя „или година, указани в документа по чл. 10, ал. 3 от закона”;

б) създава се изречение второ:

„При промяна на минималната работна заплата съответно се променя и максималният размер на кредита за издръжка.”

3. В ал. 3 думите „в началото на всеки семестър” се заличават.

4. В ал. 4 думите „чл. 21, ал. 5-8” се заменят с „чл. 21, ал. 5-9”.

§ 10. В чл. 23 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 след думите „дипломна работа” се добавя „в рамките на първата редовна изпитна сесия”.

2. В ал. 5 т. 2 се изменя така:

„2. когато кредитополучателят се запише в редовна форма на обучение във висше училище в Република България или в чужбина в следваща образователно-квалификационна степен или образователна и научна степен „доктор” в рамките на гратисния период - за срок, равен на срока на обучение съгласно учебния план.”

§ 11. В чл. 24 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1, т. 1 след думата „издръжка” се поставя запетая и се добавя „както и сумата на капитализираните лихви по време на гратисния период”.

2. В ал. 1, т. 2 след думата „кредит” се поставя запетая и се добавя „след изтичане на гратисния период”.

3. Алинея 3 се изменя така:

„(3) Кредитополучателят погасява общия размер на кредита на равни месечни погасителни вноски за срок съгласно договора за кредит, но не по-дълъг от 10 години считано от края на гратисния период.”

§ 12. В чл. 25 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Уговорката за заплащане на такса или комисиона в случаите на предсрочно погасяване на задължението е нищожна. Кредитополучателят дължи всички лихви, начислени до датата на предсрочното погасяване съгласно договора за кредит.”

2. В ал. 3 думите „на лихвата и” се заличават.

§ 13. В чл. 26, ал. 1 т. 2 се изменя така:

„2. при записване в редовна форма на обучение във висше училище в Република България или в чужбина за придобиване на следваща образователно-квалификационна степен или образователна и научна степен „доктор” в рамките на една година след изтичане на гратисния период – за срока на обучението съгласно учебния план на съответната специалност и

образователно-квалификационна или образователна и научна степен.”

§ 14. В чл. 27, ал. 1 т. 3 се изменя така:

„3. раждане или пълно осиновяване на второ или следващо дете по време на гратисния период или в рамките на 5 години от изтичането му.”

§ 15. Създава се приложение към чл. 10, ал. 3.

„Приложение
към чл. 10, ал. 3

УВЕРЕНИЕ

.....
(наименование на висшето училище/научната организация)

Регистрационен индекс:.....
(номер, дата)

Настоящото уверение се издава на основание чл. 10, ал. 3 от Закона за
кредитиране на студенти и докторанти

Трите имена:.....
Гражданство: .....
ЕГН (личен или друг идентификационен номер на чужденеца от документа за
самоличност):.....
Постоянен адрес:.....
Лична карта/паспорт №.....дата на издаване:.....от
МВР.....
Факултетен № / Заповед за зачисляване на докторанта №.....
Професионално направление: .....
Специалност/научна специалност:.....
Образователно-квалификационна степен/образователна и научна степен:.....
.....

Форма на обучение: .....

Година на обучение: .....
 Семестър на обучение .....
 Начало на зимен/летен семестър.....
 Брой месеци през летния семестър....., брой месеци през зимния семестър.....
 Срок на обучение:.....
 Срок за полагане на последния държавен изпит/защита на дипломна работа в рамките на първата редовна изпитна сесия:.....
 Придобита образователно-квалификационна степен: .....(има) (няма)
 Годишна такса:..... (словом) .....
 Семестриална такса:..... (словом) .....
 Срок за плащане на семестриалната/годишната такса:.....
 По сметката на:.....
 (наименование на висшето училище)

IBAN: .....към банка:.....

Лицето има/няма право да запише зимен/летен семестър или година на учебната .....година.

Да послужи пред банка:....., сключила
 (наименование на банката)

типов договор с министъра на образованието и науката на основание чл. 6 от Закона за кредитиране на студенти и докторанти.

Ректор/Упълномощено длъжностно лице:.....
 /име, подпис и печат/”

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 16. В чл. 3 от Закона за Националната агенция за приходите (обн., ДВ, бр. 112 от 2002 г.; изм. и доп., бр. 114 от 2003 г., бр. 105 от 2005 г., бр. 105 от 2006 г., бр. 109 от 2007 г., бр. 12, 32, 42 и 95 от 2009 г., бр. 15, 51, 54, 97, 98 и 99 от 2010 г., бр. 38 и 94 от 2012 г. и бр. 109 от 2013 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 7:

а) създава се нова т. 8:

„8. произтичащи от задължения на кредитополучатели по Закона за кредитиране на студенти и докторанти, за които има издаден изпълнителен лист в полза на банка и е активирана държавна гаранция;”

б) досегашната т. 8 става т. 9.

2. В ал. 8 след думите „по ал. 7, т. 5” се добавя „и 8”.

Законът е приет от 42-ото Народно събрание на ..... 2014 г.
и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:**

(Михаил Миков)

М О Т И В И

КЪМ ПРОЕКТА НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА КРЕДИТИРАНЕ НА СТУДЕНТИ И ДОКТОРАНТИ

С приемането на Закона за кредитиране на студенти и докторанти (ЗКСД) през 2010 г. успешно стартира студентското кредитиране в Република България. През изминалия период 2010 - 2013 г. се проследи функционирането на системата за кредитиране по ЗКСД и се направи анализ на постигнатите резултати.

На проведено заседание на Националния съвет за кредитиране на студенти и докторанти бяха обсъдени и одобрени предложения за изменение и допълнение на ЗКСД.

В изпълнение на чл. 17 и 18 от Закона за нормативните актове измененията и допълненията бяха предложени и обсъдени от Асоциацията на банките в България и банките, подписали типов договор за кредитиране на студенти и докторанти с министъра на образованието и науката, Националната агенция за приходите, Министерството на финансите, Националното представителство на студентските съвети и Докторантския съвет към Българската академия на науките.

Причините, които налагат изменението и допълнението на ЗКСД, са породени от проверените резултати от неговото прилагане, като предложените законодателни промени са в резултат на възникнали в процеса на работа казуси. С предложените изменения и допълнения в ЗКСД ще се разрешат възникналите в процеса на работа казуси при прилагането на закона, което ще доведе до увеличаване броя на отпуснатите кредити по ЗКСД и ще допринесе за разширяване на достъпа до висше образование. От своя страна това ще увеличи дела на 30-34-годишните със завършено висше образование, което е национална цел, заложена в Националната програма за реформи на Република България (2012-2020), в изпълнение на Стратегията на Европейския съюз „Европа 2020“.

В проектозакона е предвидено и изменение в Закона за Националната агенция за приходите. Причините, които налагат включването на тези текстове, са свързани с необходимостта да се осъществяват вземанията на държавата срещу кредитополучателите, възникнали в резултат на прилагане на ЗКСД. Предложенията за изменение и допълнение на Закона за Националната агенция за приходите са направени от Националната агенция за приходите.

С предложените изменения и допълнения не се променят финансовите параметри, нито институционалният обхват на Закона за кредитиране на студенти и докторанти.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Пламен Орешарски)